

WORKSHOP

JUISTE BASISBEMESTING

IN AARDAPPELEN EN GROENTEN

Martens Potatoes, 9 maart 2026

- **Thematisch uitwisselingsmoment**
 - Jeroen De Waele (Viaverda)
 - Stefanie De Clercq (Viaverda)
 - Liezel De Kimpe (Viaverda)

**Vlaamse
overheid**

Programma

- Verwelkoming en voorstelling
- Beredeneerd en gefractioneerd bemesten in aardappelen en groenten
 - × Noodzaak/mogelijkheden beredeneerd bemesten
 - × Wat is gefractioneerd bemesten?
 - × Hoe bereken ik mijn basisbemesting?
 - × Voorbeelden
- Toepassen op je eigen percelen
- Conclusies/tips

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

Vlaamse
overheid

Programma

- Verwelkoming en voorstelling
- Beredeneerd en gefractioneerd bemesten in aardappelen en groenten
 - × Noodzaak/mogelijkheden beredeneerd bemesten
 - × Wat is gefractioneerd bemesten?
 - × Hoe bereken ik mijn basisbemesting?
 - × Voorbeelden
- Toepassen op je eigen percelen
- Conclusies/tips

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

Vlaamse
overheid

Wie is B3W?

- ▶ Begeleidingsdienst voor **B**etere **B**odem- en **W**aterkwaliteit
- ▶ Bundeling van Vlaamse onderzoeks- en praktijkcentra voor land- en tuinbouw
- ▶ Doel
 - Advies en ondersteuning
 - × Nutriëntenbeheer
 - × Bodemzorg

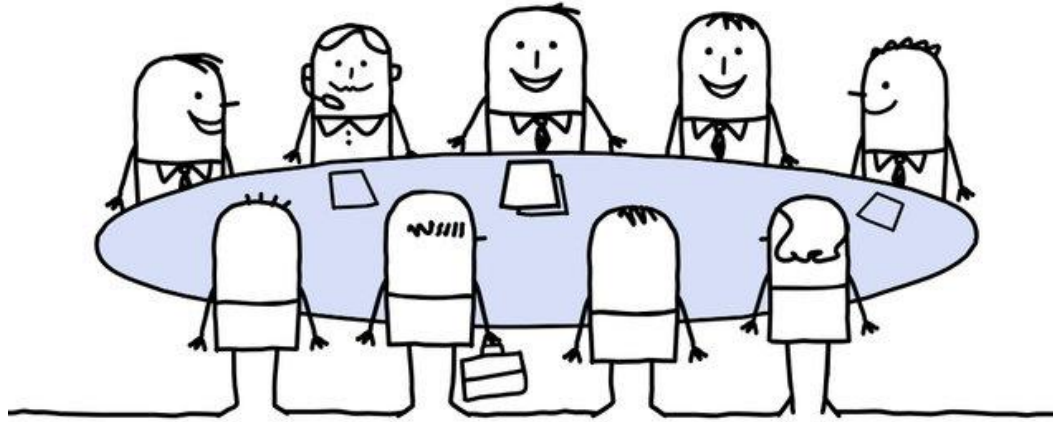
Wie is B3W?

- Door middel van
 - × Thematische uitwisselingsmomenten
 - × Focusgroepen
 - × Individuele begeleiding

- Interesse
 - × Ontdek het volledige aanbod op <https://www.b3w.vlaanderen.be>
 - × Contacteer ons:
 - Stefanie.DeClercq@b3w.vlaanderen.be
 - Lien.DeSchrijver@b3w.vlaanderen.be
 - Jeroen.DeWaele@b3w.vlaanderen.be

Wie is er aanwezig?

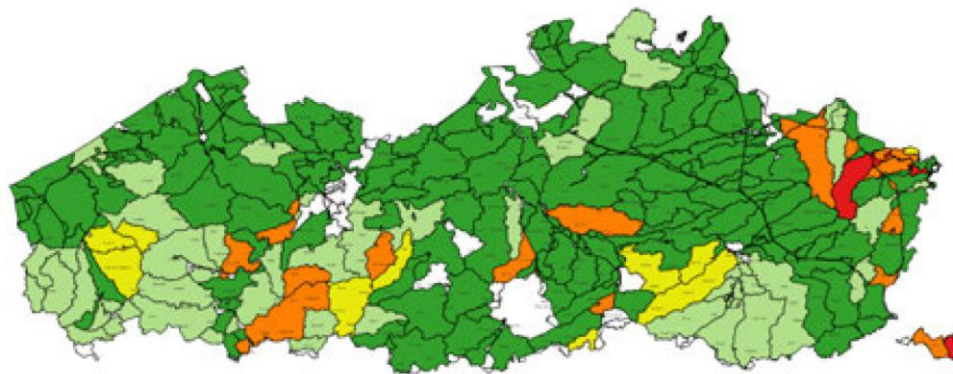
Programma

- Verwelkoming en voorstelling
- Beredeneerd en gefractioneerd bemesten in aardappelen en groenten
 - × **Noodzaak/mogelijkheden beredeneerd bemesten**
 - × Wat is gefractioneerd bemesten?
 - × Hoe bereken ik mijn basisbemesting?
 - × Voorbeelden
- Toepassen op je eigen percelen
- Conclusies/tips

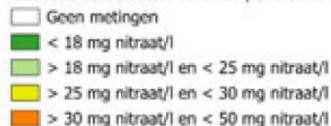

Noodzaak van beredeneerd bemesten

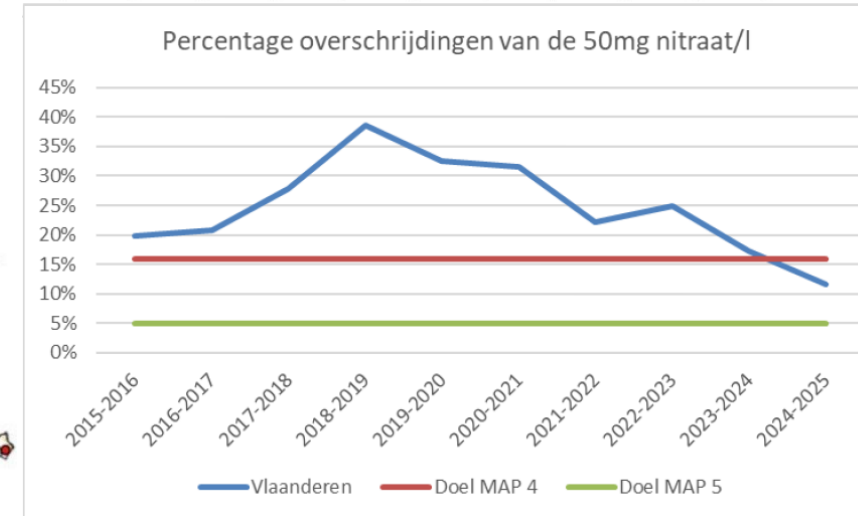
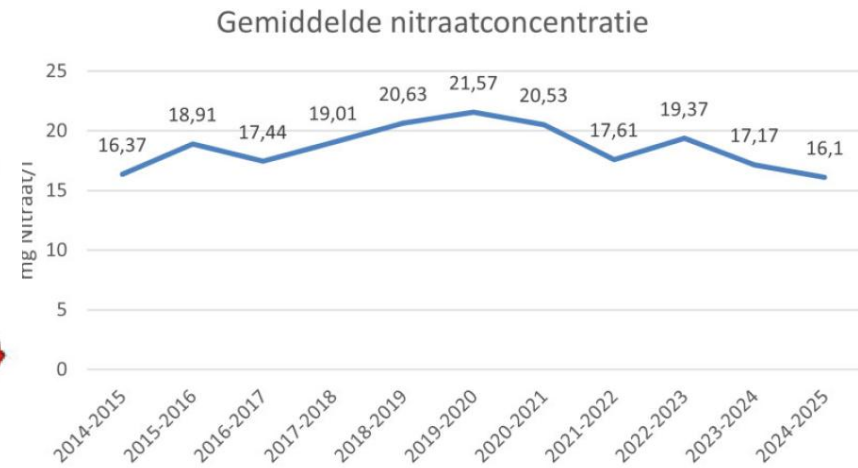
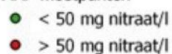
1. Waterkwaliteitsdoelstellingen in Vlaams landbouwgebied nog niet overal gehaald

Gemiddelde nitraatconcentratie per afstroomzone in 2024-2025

MAP-meetpunten

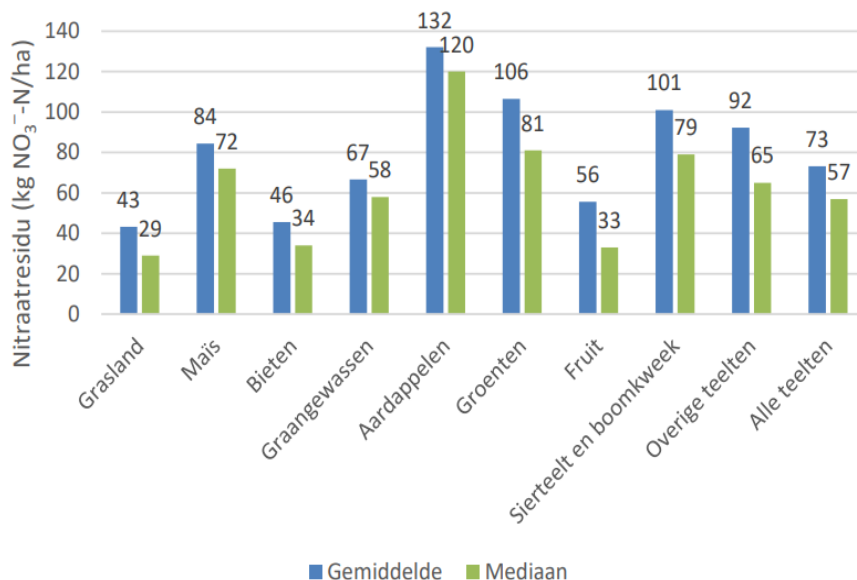

Noodzaak van beredeneerd bemesten

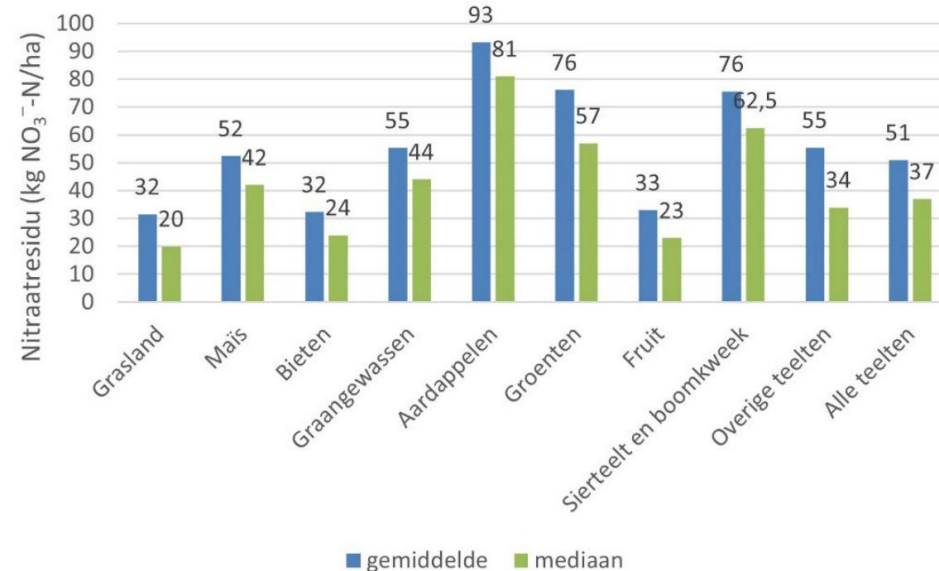
Nitraten die achterblijven in de bodem spoelen uit naar het grond- en oppervlaktewater

Nitraatresidu na aardappelen het slechtst van allemaal, op de voet gevolgd door groenten

Nitraatresidu 2023
(eerder droog jaar)

Nitraatresidu 2024
(eerder nat jaar)

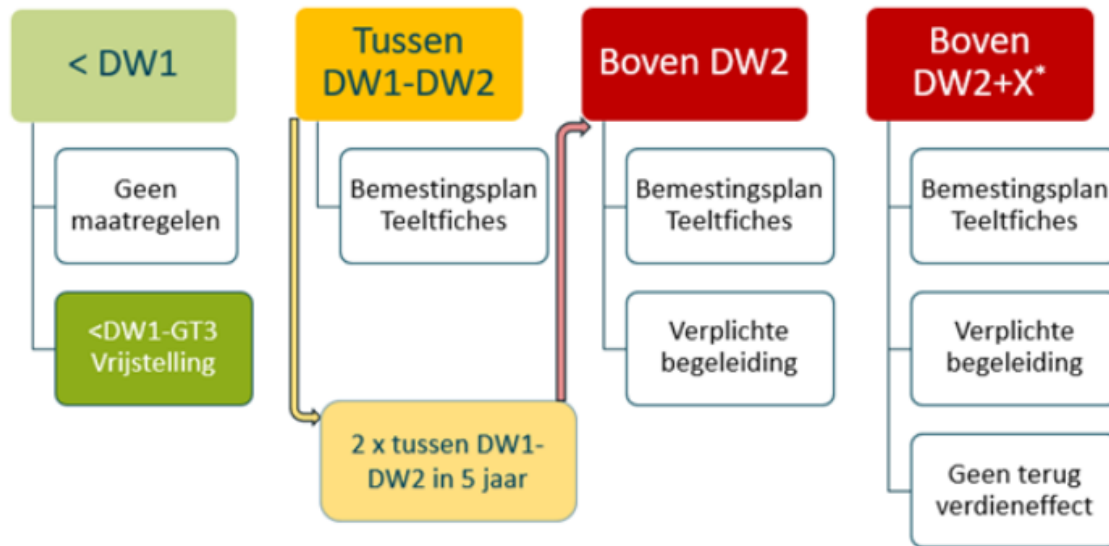
B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

Noodzaak van beredeneerd bemesten

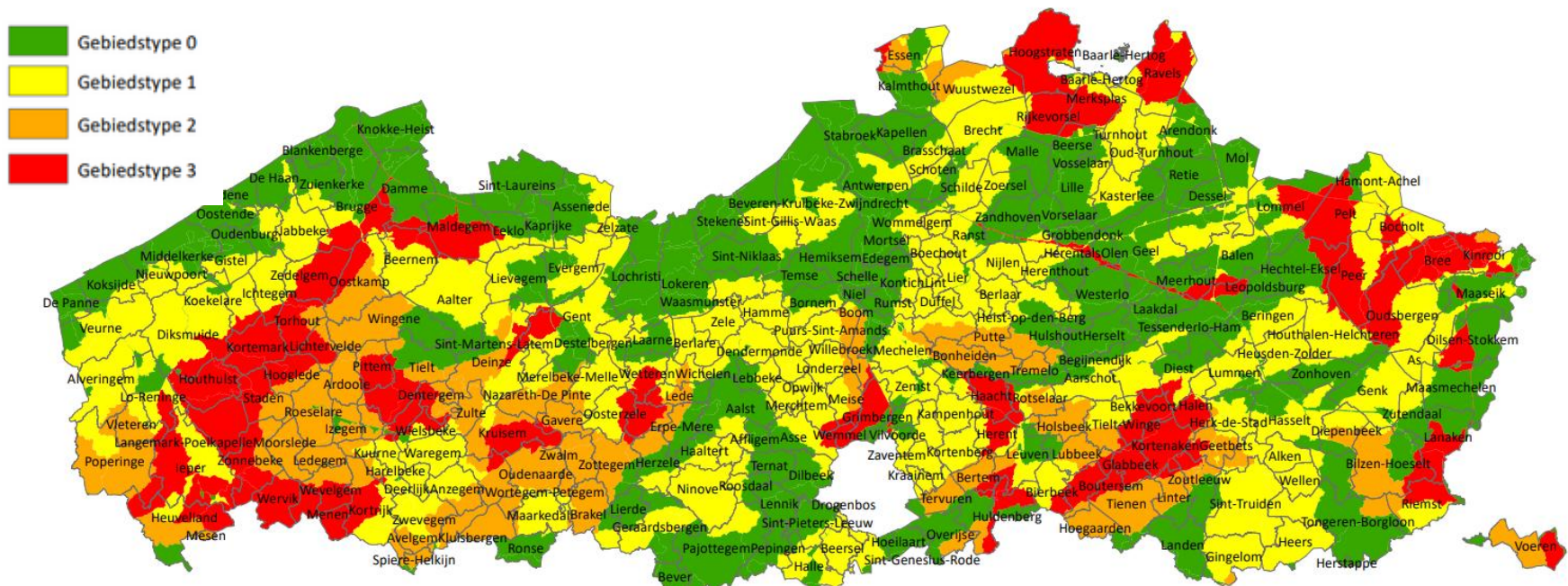
Nitraatresidu MAP7: enkel nog bedrijfsevaluaties

* Wordt de 2de drempelwaarde niet verhoogd met een factor X omwille van de weersomstandigheden, dan gelden deze maatregelen vanaf de 2de drempelwaarde.

Noodzaak van beredeneerd bemesten

2. N-bemestingsnormen verplichten ons om de beschikbare bemestingsruimte op bedrijfsniveau optimaal te benutten

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

Noodzaak van beredeneerd bemesten

Terugverdienmaatregelen: goede landbouwpraktijken

1. Inzaai vanggewas uiterlijk 15 september / 15 oktober
2. Inzaai wintergranen uiterlijk 15 oktober / 15 november
3. Inzaai wintergranen uiterlijk 15 oktober / 15 november na tussenteelt vanggewas
4. Inzaai winterkoolzaad uiterlijk 15 september
5. Bijbemesten op advies na max. basisbemesting van 70% norm
6. Onderzaai vanggewas bij maïs
7. Inzaai van 15% onbeteelde stroken
8. Afvoeren oogstresten
 - × Teeltgroep 2: aardbeien, ijsbergsla, prei, koolrabi, Chinese kool, voederbieten, stamslaboon, bladselder, bleekselder, rode biet of knolselder
 - × Teeltgroep 3: suikerbieten, courgette, savooikool of witte kool
 - × Teeltgroep 4: doperwten, rode kool, bloemkool, spruitkool of broccoli
9. Laten doorgroeien van oogstresten van bloemkool, rode kool, savooikool en witte kool
10. Onderwerken van stro

https://www.vlm.be/nl/themas/waterkwaliteit/Mestbank/gebiedsgerichte_aanpak/gebiedsgerichte_maatregelen/verstrengde_bemestingsnormen/terugverdienpraktijken/Paginas/default.aspx

Overzicht terugverdienmaatregelen

		Gebiedstype 1		Gebiedstype 2		Gebiedstype 3	
		Niet-Nitraatgevoelig	Nitraatgevoelig	Niet-Nitraatgevoelig	Nitraatgevoelig	Niet-Nitraatgevoelig	Nitraatgevoelig
Volledige reductie		0	-5	-10	-20	-20	-30
Vanggewassen	15/sep	0	0	0	-10	-5	-20
	15/okt	0	-5	-5	-20	-15	-30
Onderzaai vanggewas bij mais		NVT	0	NVT	-15	NVT	-25
Wintergraan als nateelt	15/okt	0	0	0	-10	-5	-20
	15/nov	0	-5	-5	-20	-15	-30
Tussenvanggewas gevolgd door wintergraan	15/okt	0	0	0	-5	0	-15
	15/nov	0	0	0	-15	-10	-25
Winterkoolzaad als nateelt	15/sept	0	0	0	-5	0	-15
15% onbeteelde stroken		0	0	0	-15	-10	-25
Afvoer van oogstresten	Teeltgroep 1	0	-5	-10	-20	-20	-30
	Teeltgroep 2	0	-5	-5	-20	-15	-30
	Teeltgroep 3	0	0	0	-15	-10	-25
	Teeltgroep 4	0	0	0	-10	-5	-20
Doorgroeien van oogstresten	Bloemkool / Rode kool	NVT	0	NVT	-5	NVT	-15
	Savooikool / Witte kool	NVT	0	NVT	-10	NVT	-20
Onderwerken van stro		0	NVT	0	NVT	-10	NVT
Bijbemesting met bemestingsadvies		0	0	-5	-10	-15	-20

 = Praktijken zonder 'terugverdieneffect' ten opzichte van de volledige reductie

Terugverdienmaatregel: bijbemesten op advies

- ▶ Bijbemesten op advies na basisbemesting max. 70% norm
- ▶ Verhoging van de totale bemestingsnorm:

	MAP 7 – aardappelen (nitraatgevoelige teelten)	
	Geen techniek	Gefractioneerd bemesten
GT 0	0	0
GT 1	-5%	-0%
GT 2	-20%	-10%
GT 3	-30%	-20%

Bemestingsnormen aardappelen MAP7 in kg werkzame N/ha		
Gebiedstype	Zand	Niet-zand
0	190	210
1	181 -> 190	200 -> 210
2	152 -> 171	168 -> 189
3	133 -> 152	147 -> 168

Terugverdienmaatregel: bijbemesten op advies

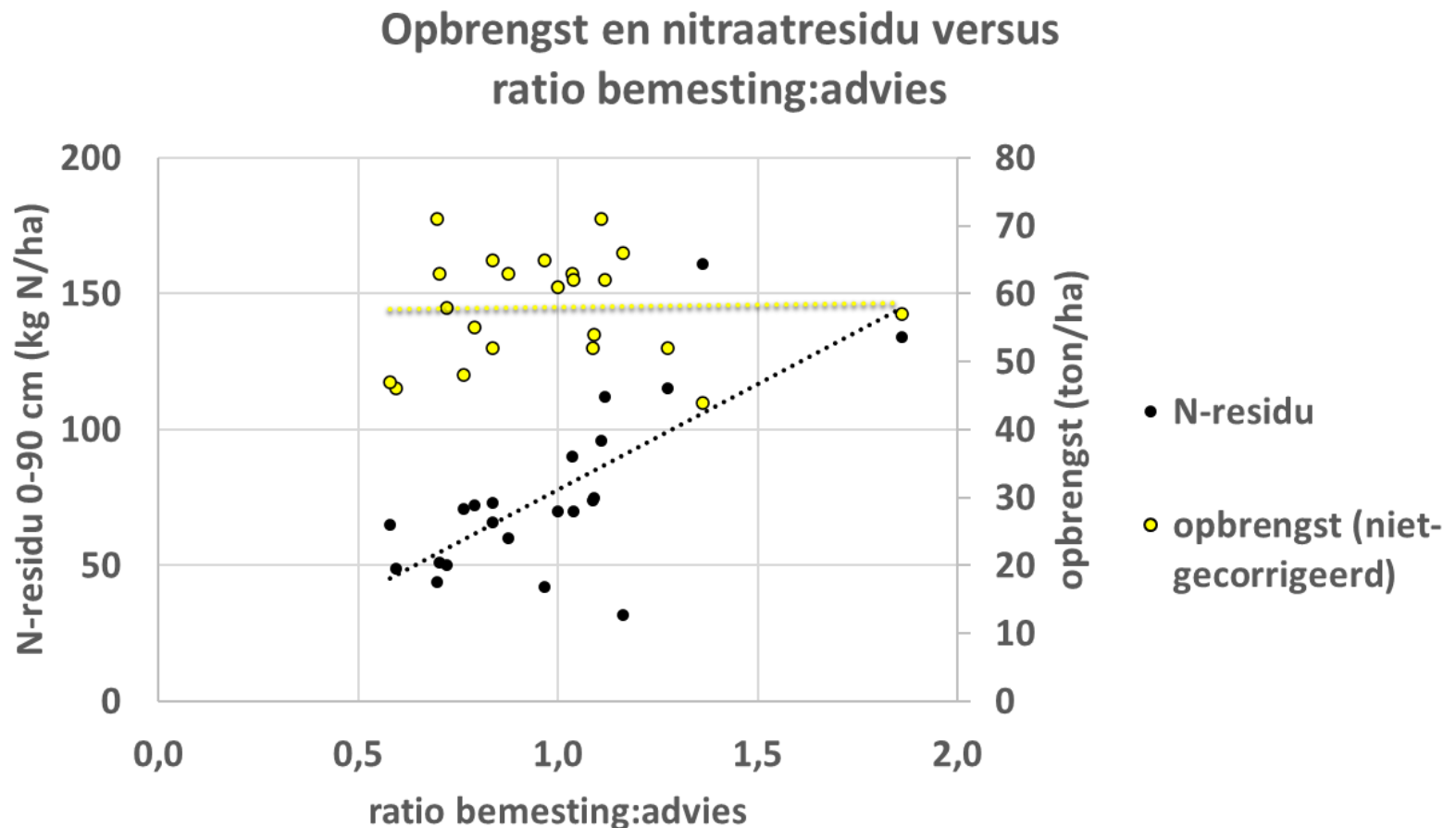
- ▶ Aankruisen bij verzamelaanvraag -> verplicht staal via SNapp
- ▶ Sowieso reeds verplicht voor heel wat groenten
- ▶ Bemestingsadvies is bindend
- ▶ Niet-ingevulde bemestingsruimte niet compenseren op andere percelen

gebieds- type	kg werkzame N/ha					
	<i>zand</i>			<i>niet-zand</i>		
	standaard norm	norm met fractioneren	max. 1e fractie (70%)	standaard norm	norm met fractioneren	max. 1e fractie (70%)
0	190	nvt	nvt	210	nvt	nvt
1	181	190	133	200	210	147
2	152	171	120	168	189	132
3	133	152	106	147	168	118

op perceelniveau tot maximum 125%

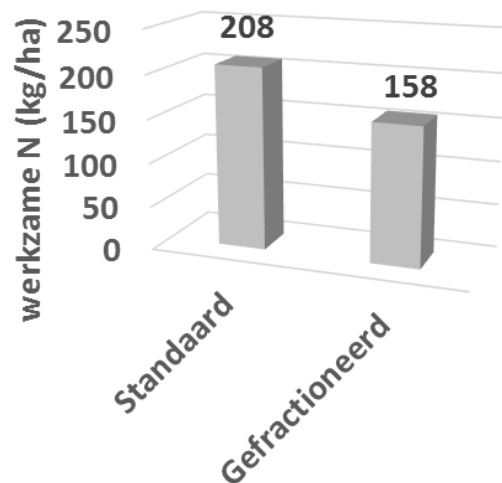
Mogelijkheden van beredeneerd bemesten

3. Jarenlang onderzoek toont aan dat we eenzelfde opbrengst kunnen realiseren met mogelijks een besparing op meststoffen en mogelijks een lager nitraatresidu

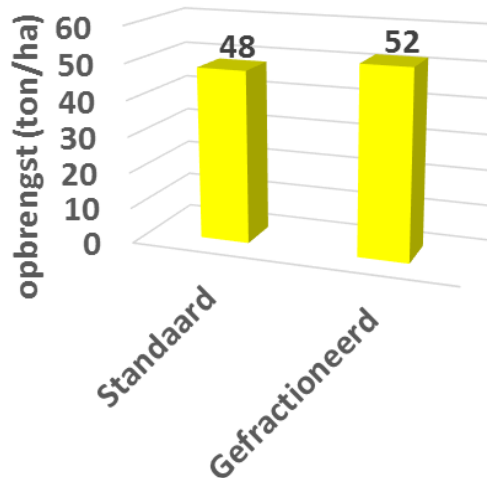

Proeven fractioneren aardappel focusgroep B3W 2022

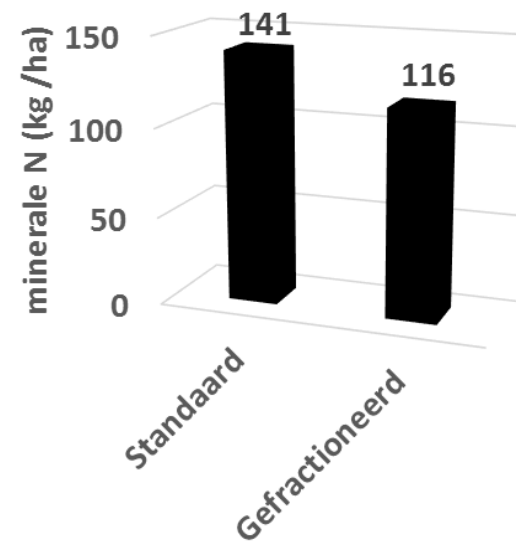
Stikstofbemesting -
gemiddelde voor 10
proeven (2022)

Bruto opbrengst -
gemiddelde voor 10
proeven (2022)

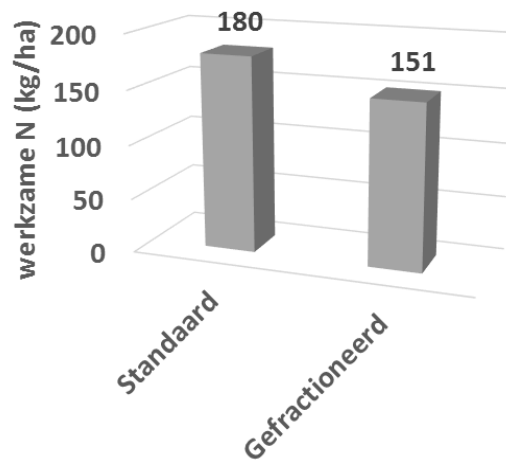

N-residu - gemiddelde
voor 10 proeven (2022)

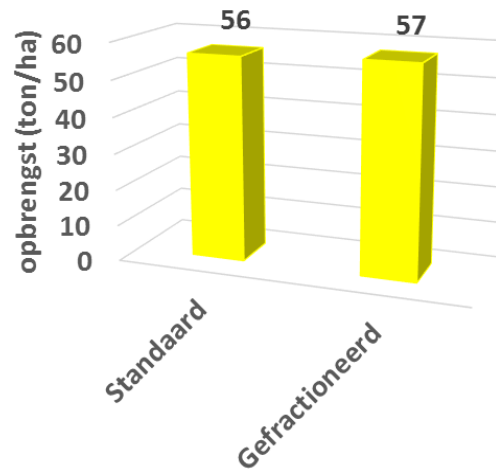

Proeven fractioneren aardappel focusgroep B3W 2023

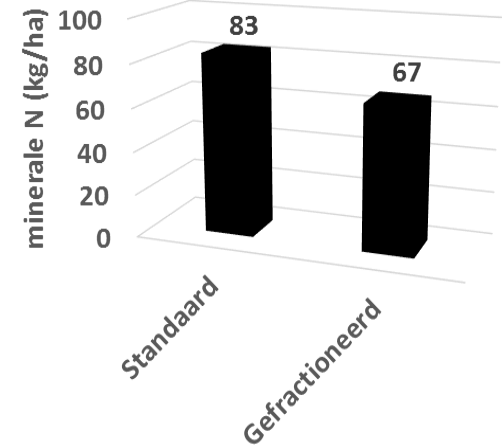
Stikstofbemesting - gemiddelde
voor 11 proeven (2023)

Bruto opbrengst - gemiddelde
voor 11 proeven (2023)

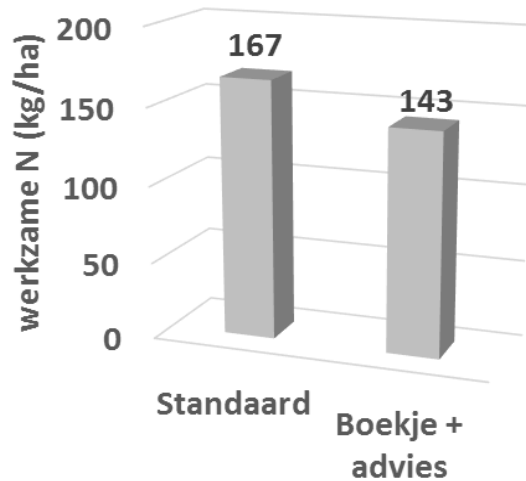

Stikstofresidu - gemiddelde
voor 11 proeven (2023)

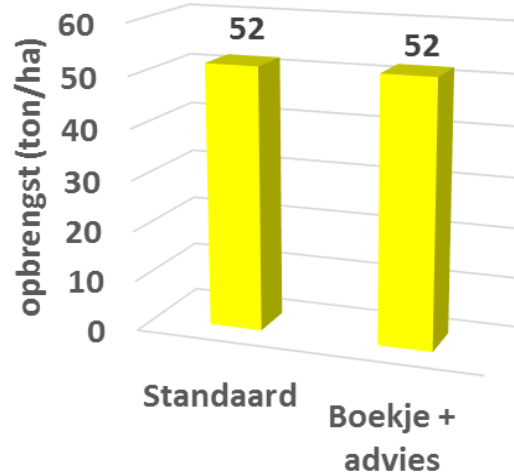

Proeven fractioneren aardappel focusgroep B3W 2024

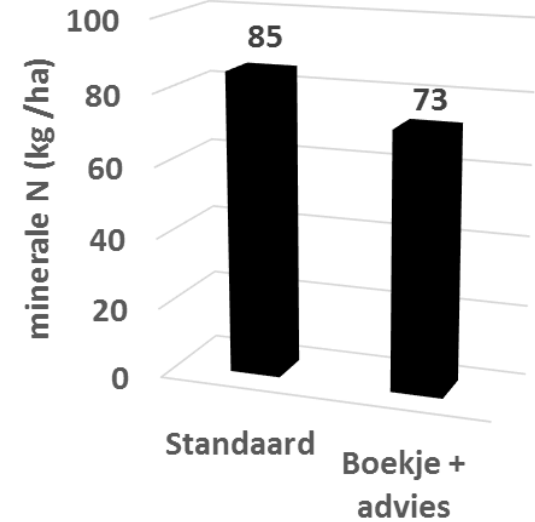
**Stikstofbemesting -
gemiddelde voor 7
proeven (2024)**

**Bruto opbrengst -
gemiddelde voor 7
proeven (2024)**

**N-residu - gemiddelde
voor 7 proeven (2024)**

Programma

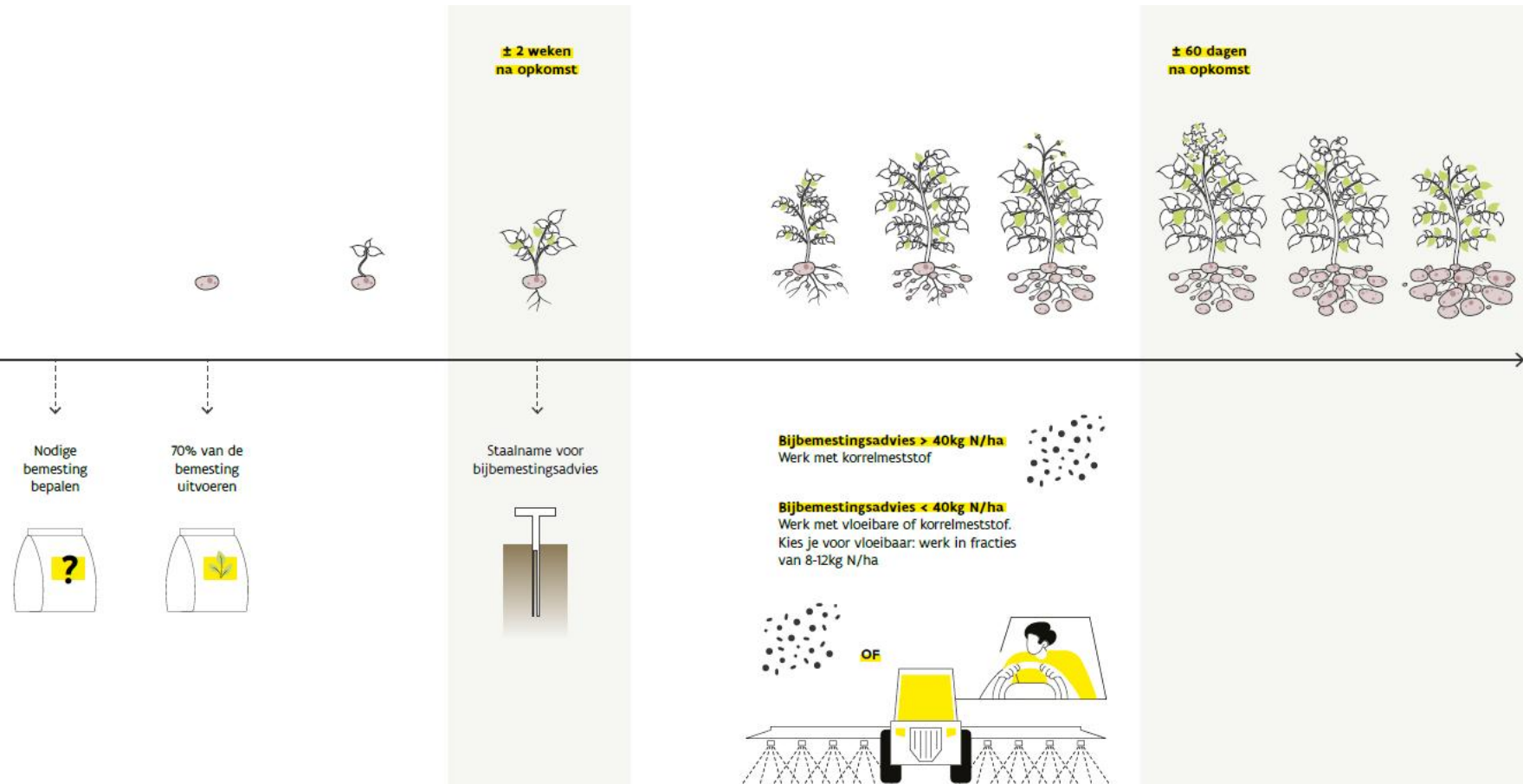
- Verwelkoming en voorstelling
- Beredeneerd en gefractioneerd bemesten in aardappelen en groenten
 - × Noodzaak/mogelijkheden beredeneerd bemesten
 - × **Wat is gefractioneerd bemesten?**
 - × Toelichting tool meststoffen van B3W
 - × Hoe bereken ik mijn basisbemesting?
 - × Voorbeelden
- Toepassen op je eigen percelen
- Conclusies/tips

Wat is gefractioneerd bemesten?

- Goede landbouwpraktijk waarbij je tijdens het bemestingsseizoen inspeelt op de **weerstandigheden** en op de hoeveelheid N die vrijkomt in de bodem door **mineralisatie**

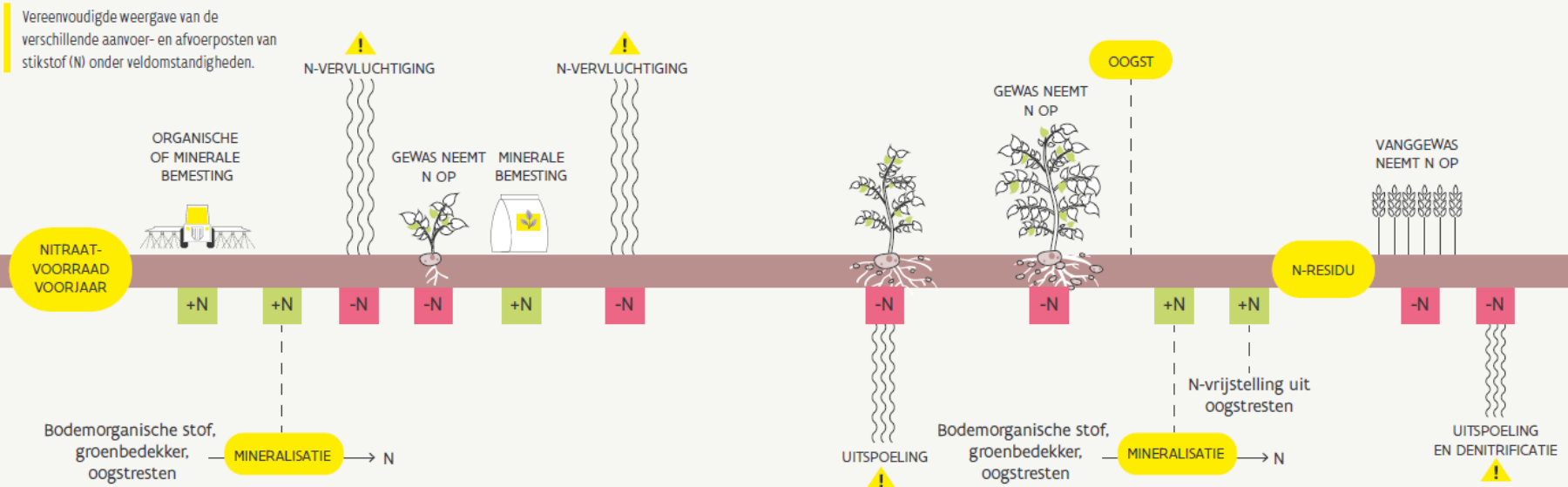
Boekje aardappelen: p 6-7

Wat is gefractioneerd bemesten?

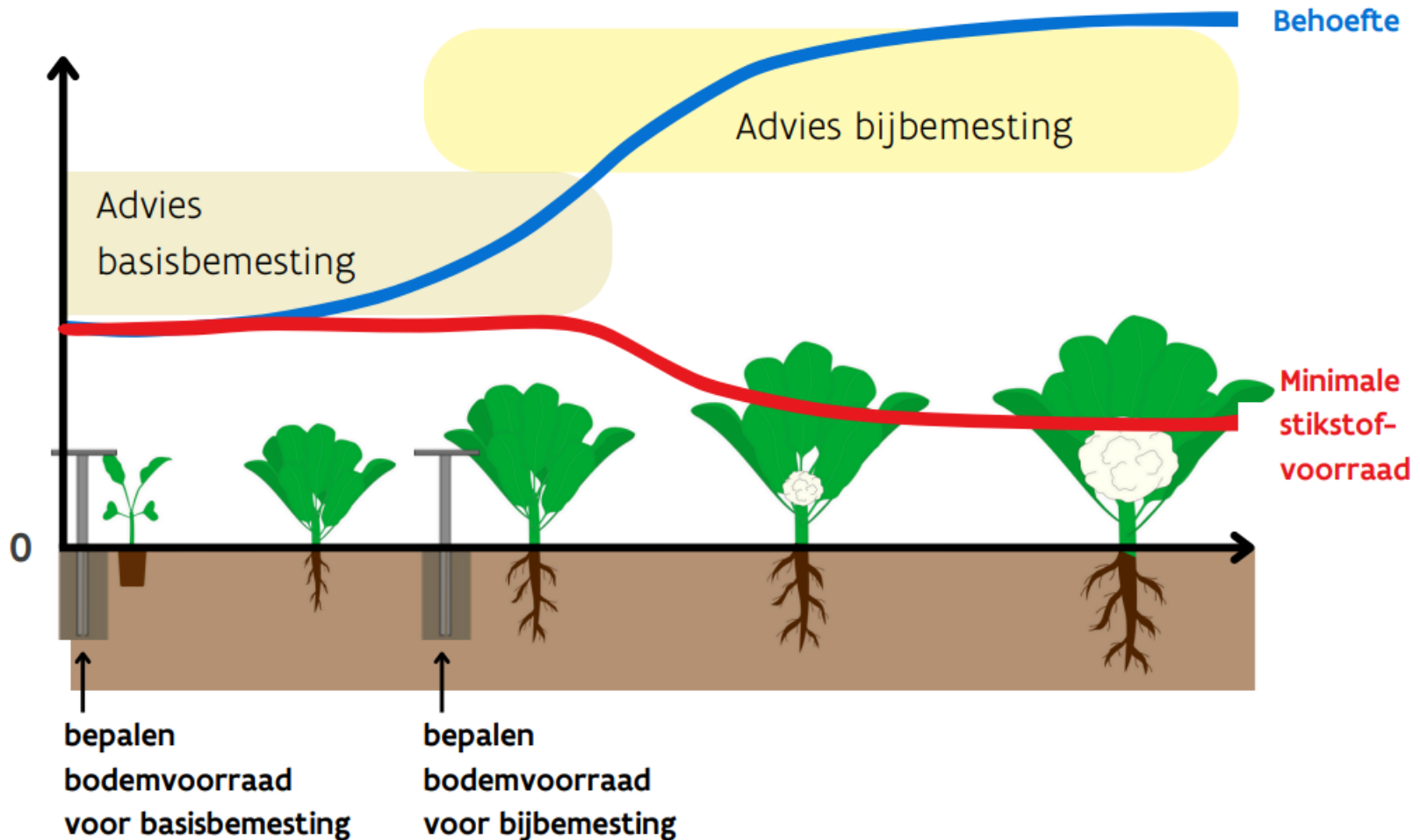
- ▶ Stikstofmineralisatie is het proces waarbij **micro-organismen organische verbindingen** – zoals organische stof in de bodem, gewasresten en dierlijke mest – **omzetten in voor de plant beschikbare nutriënten**, bijvoorbeeld N en P. Het is een van de **belangrijkste aanvoerposten van N tijdens het groeiseizoen**, en dus belangrijk om in rekening te brengen bij een beredeneerde basisbemesting.

Boekje aardappelen: p 8-9

Wat is gefractioneerd bemesten?

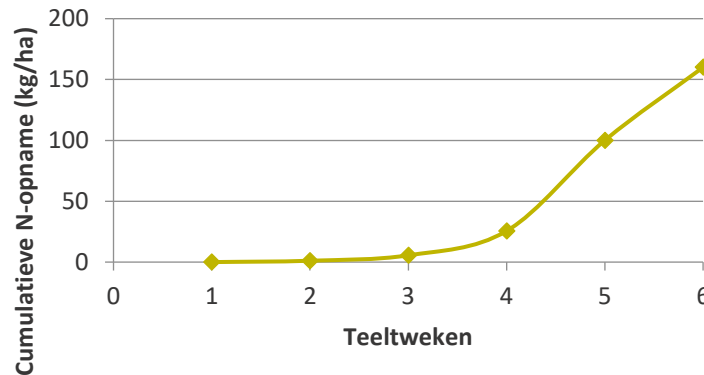
- KNS-systeem voor bemesting in groenten

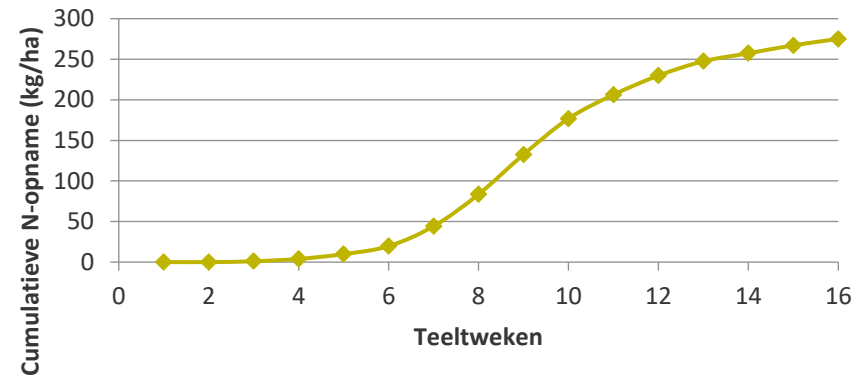
Wat is gefractioneerd bemesten?

► KNS-systeem voor bemesting in groenten

Spinazie (apr-aug)

Bleekselder (half jun-half jul)

Spinazie (Plant/zaai: apr-aug; Oogst: jun-okt)						
Weken na plant	1	2	3	4	5	6
N-opname teelt	0	1	4	20	74	60
cumulatieve N-opname	0	1	6	26	100	160
Voorraad latente N	75	75	75	75	75	75
Bewortelingsdiepte	30	30	30	30	30	60
streefwaarde N-voorraad (0-30)	235	235	234	229	209	135
streefwaarde N-voorraad (0-60)						

Bleekselder (Plant/zaai: half juni - half juli; Oogst: okt – nov)																
Weken na plant	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
N-opname teelt	0	0	1	3	6	10	25	39	49	44	29	24	18	10	10	8
cumulatieve N-opname	0	0	1	4	10	20	44	83	133	177	206	230	248	257	267	275
Voorraad latente N	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
Bewortelingsdiepte	30	30	30	30	30	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
streefwaarde N-voorraad (0-30)	158	158	158	158	155											
streefwaarde N-voorraad (0-60)						295	285	261	221	217	173	144	120	103	93	83

Programma

- Verwelkoming en voorstelling
- Beredeneerd en gefractioneerd bemesten in aardappelen en groenten
 - × Noodzaak/mogelijkheden beredeneerd bemesten
 - × Wat is gefractioneerd bemesten?
 - × Toelichting tool meststoffen van B3W
 - × Hoe bereken ik mijn basisbemesting?
 - × Voorbeelden
- Toepassen op je eigen percelen
- Conclusies/tips

Hoe bereken ik mijn bemesting

$$\text{Totale N-bemesting} = \text{N-behoefte teelt} - \text{verwachte N-levering}$$

$$\text{N behoefte} = \text{N opname} + \text{N buffer}$$

Hoe bereken ik mijn bemesting

$$\text{Totale N-bemesting} = \text{N-behoefte teelt} + \text{N-opname + N-buffer}$$

Boekje groenten: p 12-13

Boekje aardappelen: p 14

Teelt	Plantdatum	Oogst	N-opname + N-buffer (kg N/ha)
Aardappelen (vroeg)	Maart - half april	Juli - augustus	190
Aardappelen (halfvroeg)	Half maart - eind april	Augustus - september	240
Aardappelen (late)	Half april - half mei	September - oktober	290

Teelt	Plant/zaai	Oogst	Tussentijdse staalname/bijbemesting nodig volgens KNS?*	Aantal weken N-mineralisatie (tot einde N-opname of tot bijbemesting volgens KNS)*	N-behoefte bij aanvang teelt volgens KNS (0-30 of 0-60 cm) (kg N/ha)**	
Ajuin (plant)	April - Mei	Aug - Sep	Neen	20	210	0-60 cm
Ajuin (zaad)	April - Mei	Aug - Sep	Neen	20	140	0-60 cm
Alt sla (licht)	Half maart - Augustus	Mei - Okt	Neen	7	145	0-30 cm
Alt sla (zwaar)	Half maart - Augustus	Mei - Okt	Neen	8	175	0-30 cm
Andijvie	April - Augustus	Mei - Nov	Neen	7	190	0-60 cm
Bleekselder	Half juni - Half juli	Okt - Nov	Ja	5	158	0-30 cm
Bloemkool	Maart - Half april	Mei - Juni	Neen	10	320	0-60 cm
Bloemkool	Half april - Juli	Juni - Nov	Ja	3	219	0-30 cm
Broccoli	April - Juli	Juni - Nov	Ja	3	190	0-30 cm
Chinese kool	Maart - Augustus	Mei - Nov	Neen	8	265	0-30 cm
Courgette	April - Juni	Juni - Okt	Ja	9	282	0-30 cm

Hoe bereken ik mijn bemesting

$$\text{Totale N-bemesting} = \text{N-behoefte teelt} - \text{verwachte N-levering}$$

N uit organische bemesting vorig jaar

N uit oogstresten

N uit groenbemester/vanggewas

N uit gescheurd grasland

N uit mineralisatie van organische stof

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

Hoe bereken ik mijn bemesting

$$\text{Totale N-bemesting} = \text{N-behoefte teelt} - \text{verwachte N-levering}$$

N uit organische bemesting vorig jaar

(Nawerking van vaste mest en/of drijfmest gevoerd in het jaar na toepassing)

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

Type mest + toepassingstijdstip in het voorgaande jaar	Inhoud N (totaal) (kg/ton)	Werkingscoëfficiënt in jaar na toepassing (%)	Verwachte N-levering (kg/ha) = werkzame inhoud (kg/ton) x bemestingsdosis (ton/ha)
Runderen vaste mest – Voorjaar	7,1	10	0,71 x bemestingsdosis
Runderen vaste mest – Zomer	7,1	15	1,07 x bemestingsdosis
Runderen vaste mest – Najaar	7,1	20	1,42 x bemestingsdosis
Biggen van 7 tot 20 kg mengmest – Najaar op polderpercelen	4,3	20	0,86 x bemestingsdosis
Runderen mengmest – Najaar op polderpercelen	4,8	20	0,96 x bemestingsdosis
Vleesvarkens mengmest – Najaar op polderpercelen	6,4	20	1,28 x bemestingsdosis
Zeugen en biggen mengmest – Najaar op polderpercelen	3,2	20	0,64 x bemestingsdosis

Hoe bereken ik mijn bemesting

$$\text{Totale N-bemesting} = \text{N-behoefte teelt} - \text{verwachte N-levering}$$

N uit oogstresten

(vnl. wanneer laat geoogst en er daarna geen groenbemester meer gezaaid werd)

Groenten

20-40 kg N/ha

Akkerbouwteelten

0-20 kg N/ha

Hoe bereken ik mijn bemesting

Teelt vorig jaar (oogstresten van laat (december/januari) ge oogste teelten)	kg N/ha
Aardappelen	0
Andere	0
Bieten	20
Bloemkool	30
Boerenkool	30
Broccoli	30
Chineze kool	20
Korrel- en kuilmais	0

Teelt vorig jaar (oogstresten van laat (december/januari) ge oogste teelten)	kg N/ha
Overige kolen	20
Prei	20
Rode kool	30
Savooikool	20
Spruitkool	40
Wintergranen	0
Witte kool	30

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

Boekje aardappelen: p 16

Hoe bereken ik mijn bemesting

$$\text{Totale N-bemesting} = \text{N-behoefte teelt} - \text{verwachte N-levering}$$

N uit groenbemester/vanggewas

(Afhankelijk van type, ontwikkelingsgraad en tijdstip van inwerken)

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

Groenbedekker	Ontwikkeling	Tijdstip van inwerken	kg N/ha	kg N/ha in geval van snede geoogst en afgevoerd in het voorjaar
Kruisbloemigen	≤ 40 cm	Najaar	0	
Kruisbloemigen	≤ 40 cm	Voorjaar	15	
Kruisbloemigen	± 60 cm	Najaar	8	
Kruisbloemigen	± 60 cm	Voorjaar	30	
Kruisbloemigen	≥ 90 cm	Najaar	15	
Kruisbloemigen	≥ 90 cm	Voorjaar	45	
Raaigrassen	≤ 15 cm	Najaar	8	4
Raaigrassen	≤ 15 cm	Voorjaar	15	7,5
Raaigrassen	± 30 cm	Najaar	15	7,5
Raaigrassen	± 30 cm	Voorjaar	30	15
Raaigrassen	≥ 45 cm	Najaar	20	10
Raaigrassen	≥ 45 cm	Voorjaar	45	22,5
Vlinderbloemigen	≤ 20 cm	Najaar	15	
Vlinderbloemigen	≤ 20 cm	Voorjaar	25	
Vlinderbloemigen	± 40 cm	Najaar	30	
Vlinderbloemigen	± 40 cm	Voorjaar	45	
Vlinderbloemigen	≥ 60 cm	Najaar	40	
Vlinderbloemigen	≥ 60 cm	Voorjaar	60	

Leeftijd	Tijdstip van scheuren	kg N/ha in geval van snede geoogst en afgevoerd in het voorjaar	
		kg N/ha	
1 jaar	Voorjaar, dit jaar	40	20
1 jaar	Najaar, vorig jaar	33	
1 jaar	2 jaar geleden	0	
1 jaar	3 jaar geleden	0	
2 jaar	Voorjaar, dit jaar	80	60
2 jaar	Najaar, vorig jaar	67	
2 jaar	2 jaar geleden	0	
2 jaar	3 jaar geleden	0	
≥ 3 jaar	Voorjaar, dit jaar	125	105
≥ 3 jaar	Najaar, vorig jaar	70	
≥ 3 jaar	2 jaar geleden	40	
≥ 3 jaar	3 jaar geleden	20	

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

Boekje aardappelen: p 18

Hoe bereken ik mijn bemesting

$$\text{Totale N-bemesting} = \text{N-behoefte teelt} - \text{verwachte N-levering}$$

N uit mineralisatie van organische stof

(grote variabiliteit mogelijk, vrij moeilijk te voorspellen)

N-mineralisatie = som van de maandelijkse N-vrijstelling

- januari tot 3 maand na planten bij aardappelen
- januari tot einde opname of staalname bijbemesting bij groenten (aantal weken -> zie tabel behoefte)

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

Voorgeschiedenis organische bemesting			Jan	Febr	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Totaal (kg N/ha)
Textuur	% OC	Maandelijkse N-mineralisatie					uit bodemorganische stof (kg N/ha)								
Jaarlijks	Zand	2,0	6	6	9	11	15	19	21	20	17	12	9	7	151
Jaarlijks	Zand	1,3	4	4	6	7	9	12	13	13	11	7	5	4	95
Jaarlijks	Zand	1,0	3	3	4	5	7	9	10	9	8	5	4	3	71
Jaarlijks	Zand	0,7	2	2	3	3	5	6	6	6	5	4	3	2	47
Jaarlijks	Zandleem	2,0	6	6	9	11	15	19	21	20	18	12	9	7	153
Jaarlijks	Zandleem	1,3	4	4	6	8	10	13	14	14	12	8	6	5	103
Jaarlijks	Zandleem	1,0	3	3	5	6	8	10	11	11	9	6	5	4	82
Jaarlijks	Zandleem	0,7	3	3	4	4	6	7	8	8	7	5	3	3	61
Jaarlijks	Leem	2,0	8	8	11	14	19	24	26	25	22	15	11	8	192
Jaarlijks	Leem	1,3	5	5	8	10	13	16	18	17	15	10	7	6	130
Jaarlijks	Leem	1,0	4	4	6	8	10	13	14	14	12	8	6	5	103
Jaarlijks	Leem	0,7	3	3	5	6	8	9	10	10	9	6	4	3	77
Nauwelijks	Zand	2,0	5	5	8	10	13	16	18	17	15	10	7	6	130
Nauwelijks	Zand	1,3	3	3	5	6	8	10	11	11	9	6	5	4	82
Nauwelijks	Zand	1,0	3	3	4	5	6	7	8	8	7	5	3	3	61
Nauwelijks	Zand	0,7	2	2	2	3	4	5	5	5	5	3	2	2	40
Nauwelijks	Zandleem	2,0	5	5	8	9	13	16	17	17	15	10	7	6	128
Nauwelijks	Zandleem	1,3	4	4	5	6	9	11	12	11	10	7	5	4	86
Nauwelijks	Zandleem	1,0	3	3	4	5	7	8	9	9	8	5	4	3	68
Nauwelijks	Zandleem	0,7	2	2	3	4	5	6	7	7	6	4	3	2	50
Nauwelijks	Leem	2,0	7	7	10	12	16	20	22	21	18	12	9	7	160
Nauwelijks	Leem	1,3	4	4	6	8	11	13	15	14	12	8	6	5	108
Nauwelijks	Leem	1,0	4	4	5	6	9	11	12	11	10	7	5	4	86
Nauwelijks	Leem	0,7	3	3	4	5	6	8	9	8	7	5	4	3	64

Programma

- Verwelkoming en voorstelling
- Beredeneerd en gefractioneerd bemesten in aardappelen en groenten
 - × Noodzaak/mogelijkheden beredeneerd bemesten
 - × Wat is gefractioneerd bemesten?
 - × Toelichting tool meststoffen van B3W
 - × Hoe bereken ik mijn basisbemesting?
 - × Voorbeelden
- Toepassen op je eigen percelen
- Conclusies/tips

Voorbeeld Fontane na tarwe, geplant 1 mei

N-opname en N-vrijstellingsposten			N-behoefte/ vrijstelling (kg N/ha)	Totaal (kg N/ha)
N-behoefte	Teelt	Late aardappelen (Fontane)	290	290
Verwachte N- levering op het perceel	Organische mest	Runderstalmest 30 ton/ha op stoppel	32	93
	Oogstresten	Wintertarwe	0	
	Groenbedekker	Gele mosterd 30 cm, ingewerkt op 12/04	15	
	Gescheurd grasland	/	0	
	Bodemorganische stof	Jaarlijkse organische bemesting Zandleem 1,0 OC%	46	
Totale stikstofbehoefte:			290 – 93 = 197	
70% basisbemesting voor late aardappelen:			138 kg N/ha	

Voorbeeld knolselder na prei, geplant 1 april

N-opname en N-vrijstellingsposten			N-behoefte/ vrijstelling (kg N/ha)	Totaal (kg N/ha)
N-behoefte	Teelt	Knolselder	155	155
Verwachte N- levering op het perceel	Organische mest	Runderstalmest 35 ton/ha Uitgevoerd voorjaar 2025	25	75
	Oogstresten	Voorteelt prei	20	
	Groenbedekker	/		
	Gescheurd grasland	/		
	Bodemorganische stof	Zand Jaarlijkse organische bemesting 1,3 OC%	30	
Totale stikstofbehoefte:			155 – 75 = 80 kg N/ha	

Na 9 weken staal laten nemen
voor bijbemesting

Vragen uit publiek

- ▶ **Welke rol speelt bemesting in het OWG van vroege frietaardappelen?**
 - OWG bepaalt bakkwaliteit en opbrengstprijs
 - Te hoge N gift verlaagt OWG
 - Kalium
- ▶ Een matige en precieze stikstofbemesting is nodig om een hoog genoeg OWG te garanderen voor de verwerkende industrie, terwijl kalium zorgt voor een optimale knolkwaliteit

[Artikel bewerken](#)

OptiN-ras: stikstof op maat in aardappelen

Stany Vandermoere
09 381 86 92
stany.vandermoere@viaverda.be

Projectpartners:
Inagro, Viaverda, Pibo.

Financiering:
Agentschap Landbouw en Zeevisserij

Projectperiode:
1/03/2025 - 28/02/2027

Kennis van de correcte stikstofbehoefte per aardappelras is dé uitgangsbasis van een juist bemestingsadvies. De huidige N-behoefte van veel geteelde rassen is nog te vaak gebaseerd op een optimale opbrengst. Door de kweekbedrijven werd tot voor kort minder rekening gehouden met de gevolgen op milieukundig vlak; het systeem van nitraatresidu's is in het buitenland veel minder gekend.

Aanleggen van demoproeven

Door demoproeven aan te leggen met verschillende aardappelrassen in combinatie met meerdere stikstoftrappen en dit in verschillende grondsoorten kunnen verschillen in stikstofbehoefte aan het licht komen. In combinatie met heel wat sensibiliseringsacties zullen aardappeltelers, adviesbureaus (bodem), en met uitbreiding de volledige aardappelsector, zich bewust worden van de rasverschillen. In een wetgevend kader waarbij de bemestingsnormen steeds lager worden, kan de rassenkeuze een manier zijn om de aardappelteelt financieel rendabel te houden (goed evenwicht tussen opbrengst en nitraatresidu).

Nu wordt nog te vaak gesproken over een algemene stikstofbehoefte per rijtijd van een ras (vroeg versus laat). Een praktisch overzicht van de diverse stikstofbehoefte per ras betekent een grote meerwaarde voor de aardappelsector.

<https://www.viaverda.be/Kennisportaal/de-aardappelsector-toont-grote-veerkracht-ook-wanneer-het-schuurt>

Programma

- Verwelkoming en voorstelling
- Beredeneerd en gefractioneerd bemesten in aardappelen en groenten
 - × Noodzaak/mogelijkheden beredeneerd bemesten
 - × Wat is gefractioneerd bemesten?
 - × Toelichting tool meststoffen van B3W
 - × Hoe bereken ik mijn basisbemesting?
 - × Voorbeelden
- Toepassen op je eigen percelen
- Conclusies/tips

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

Vlaamse
overheid

Programma

- Verwelkoming en voorstelling
- Beredeneerd en gefractioneerd bemesten in aardappelen en groenten
 - × Noodzaak/mogelijkheden beredeneerd bemesten
 - × Wat is gefractioneerd bemesten?
 - × Toelichting tool meststoffen van B3W
 - × Hoe bereken ik mijn basisbemesting?
 - × Voorbeelden
- Toepassen op je eigen percelen
- Conclusies/tips

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

Vlaamse
overheid

Conclusies/tips

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

► Stikstof

- Werk perceel specifiek, neem enkel een staal in het voorjaar als je twijfelt over de aanwezige hoeveelheid C en/of N in de bodem
- Verlaag de basisbemesting en bemest bij op advies

Mogelijke besparing op meststoffen, geen verlies van opbrengst en mogelijk lager nitraatresidu

- Je hoeft niet op elk perceel een staal voor bijbemestingsadvies te nemen
 - Percelen met een gelijkaardige teelt- en bemestingsgeschiedenis, textuur en koolstof gehalte kunnen gelijkaardig bemest worden

Conclusies/tips

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

► Stikstof

→ Na (half)vroege aardappelen en groenten waar het fractioneren van de bemesting niet aangeraden is, is het inzaaien van een vanggewas zinvol om het nitraatresidu te verlagen

► Bemesten is meer dan N alleen,
hou rekening met de bouwvoor analyse en de bodemkwaliteit

(VLAM, 2024)

Conclusies/tips

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

- ▶ Stikstof
 - Na (half)vroege aardappelen en groenten waar het fractioneren van de bemesting niet aangeraden is, is het inzaaien van een vanggewas zinvol om het nitraatresidu te verlagen
- ▶ Bemesten is meer dan N alleen, hou rekening met de bouwvoor analyse en de bodemkwaliteit
- ▶ Vergeet ook de andere J's niet, zo kan bv. rijenbemesting ertoe bijdragen dat N minimaal verloren gaat naar de omgeving

Interesse?

- Ontdek het volledige aanbod op <https://b3w.vlaanderen.be>
- Zaken uittesten samen met B3W? Neem contact op met
 - × Stefanie.DeClercq@b3w.vlaanderen.be
 - × Lien.DeSchrijver@b3w.vlaanderen.be
 - × Jeroen.DeWaele@b3w.vlaanderen.be

A photograph of a rural landscape. In the foreground, there is a large haystack on the right side. In the middle ground, several cows are grazing in a green field. The background shows a line of trees and a distant village under a cloudy sky.

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

Helemaal klaar om aan de slag te gaan voor je eigen percelen!

Vlaamse
overheid

www.b3w.vlaanderen.be